Díszítés a barokkban - Händel: F dúr fuvolaszonáta I. tétele

Konkoly Thege
Réka
Inviato da Konkoly Thege Réka il 2024. 03. 09., szo – 20:15
Tipologia di piano
Piano di lezione
Settore
Kreatív szakmák, művészetek
Argomento, area di apprendimento
a barokk zenei stílus megismerése, barokk díszítések önálló alkalmazásának fejlesztése
Materie tecnico-professionali
Fuvola főtárgy
Classe / destinatari
9. évfolyam
Obiettivi di apprendimento
Az óra végére a diák képes lesz egy önálló díszítést készíteni Händel: F dúr szonátájának első tételében
Concetti
barokk, német barokk, barokk tánc, stílus, motívum, tempó, dallamváz, díszítés, trilla, mordent, legato, tenuto, dinamika, crescendo, descrescendo
Strumenti necessari
fuvola, kottaállvány, kotta, metronóm, ceruza, zongora
Materiali forniti prima della lezione o per il progetto

Händel: F- dúr szonáta kotta

Az alábbi YouTube videók megtekintése

https://www.youtube.com/watch?v=MENAYbCnwlU

https://www.youtube.com/watch?v=Lyz9pYAeXzE

https://www.youtube.com/watch?v=N7O0NF2vPx4

https://www.youtube.com/watch?v=7FWX_BanIcg

Introduzione e preparazione della lezione / del progetto

Egymás üdvözlése, kipakolás, közben rövid beszélgetés, gyorsan felmérem, hogy ma épp milyen lelki és fizikai állapotban érkezett órára a diák. Az óra első 10 percében befújással kezdünk, F dúr skála. Először tenuto, majd legato, tercmenet., duplanyelv, hármashangzat.

Piano di attuazione della lezione / del progetto

A szonátával előző órákon már megismerkedtünk, a barokk furulyán előadott, díszített változatot (Youtube video) közösen meghallgattuk az óra elején.

Az első, lassú tétellel foglalkozunk ezen az órán. Elemezzük az első tételt és megkeressük benne a dallamvázat. A barokk zene egyik legfőbb jellegzetessége a díszítés. Beszélek arról, hogy a barokk zeneszerzők szabadságot adtak a zenészeknek, így minden zenész a saját szája íze, ízlése szerint díszítheti a zenét. Sokan, sokféleképpen játszák ezt a tételt, meg is hallgattunk már sok felvételt a YouTube-on. A díszítéssel óvatosan kell bánni, mert hangsúlyt kap tőle a zene, ezért nem mindegy hova, mely hangokon, helyeken alkalmazzuk. Párhuzamként az öltözködési divatot hozom fel, hogy milyen stílusú öltözéket milyen kiegészítőkkel lehet feldobni, és a "testi adottságokat" (a hangszer adta adottságot, a hangszer egyedi tulajdonságából fakadó szépséget, a játékos egyéniségét) hogyan lehet hangsúlyozni. És sokszor a kevesebb több. De mindez nyilván egyéni ízlés kérdése, ettől csodálatos a barokk zene. Ez nagyban segít a diáknak megérteni a díszítés lényegét. A diák kiválaszt egy helyet, ahova szerinte ilik egy trilla. A trilla sebessége sem mindegy. A lassú tételhez nem illik a vad sebességű trilla. Végül sikerül egy szép megoldással egy díszt tenni a tételbe, ezt ceruzával be is jegyzi a kottájába. Megkérem a tanítványt, hogy először díszítés nélkül majd díszítéssel játsza el a tételt. Megdicsérem, ha jól sikerül, vagy biztatom, ha nem még nem tökéletesen sikerül.

Piano di valutazione

A diák érdeklődően állt a témához, ami azért dicséretes, mert a barokk zene már nagyon messze áll a mai fiatal generációtól. A lassú tétel különösen nehéz, a lassúsága miatt, a felgyorsult világunkban ez nehézséget okoz. Megértette, hogy a barokk zenében még a lassú tétel is tánc, a barokkban minden zene tánczene. Szép egyenletes tempóban, de mégis táncos lüktetéssel, folyamatosan tudta már előadni. A kottában ebben a tételben, ebben a kiadásban nincs beírva semmi dísz, ezért szerettem volna hogy a diák önállóan tudjon díszíteni. Ez sikerült is. A trillát túl gyors tempóban játszotta, ezért még arra is felhívtam a figyelmét, hogy a tétel tempójához kell illeszkednie a trilla sebességének is, tehát

kényelmesebben, jobban vasalja ki a trillát, a fentről indított hangot egy picit el is túlozhata, tenutosabban, kényelmesebben játszotta, amitől még inkább ízléses, finom díszítéssel gazdagította a művet.

Compiti a casa, attività di progetto

Skála: d- moll. Händel: F-dúr szonta I. és II. tétele. Kérem a diákot, hogy a következő órára az első tételben keressen egy motívumot, ahol egy bonyolultabb díszítést el tudna képzeni, és ceruzával írja bele a kottába. Az otthoni gyakorláshoz kerestünk a YouTube-on egy "playalong" digitális zongorakísérő videót, amivel hallja a teljes művet, nem csak a saját szólamát.

Materie generali
művészet és kultúra